

RNDr. Jakub Lokoč, Ph.D.
RNDr. Michal Kopecký, Ph.D.
Katedra softwarového inženýrství
Matematicko-Fyzikální fakulta
Univerzita Karlova v Praze

DBS – Příklady – Relační algebra

DBS – Examples – Relational Algebra

Relační algebra / Relational Algebra

Kina / Cinemas

Logický datový model

Logical Database Model

- Kino(Jmeno, Mesto, Sedadel)
- Film(Nazev, Reziser, Zeme)
- Program(
Jmeno, Nazev, Den, Listku
)

- Operace:

$\cup \cap - \times$

$R(\text{podmínka})$ ... selekce

$R[A_1, A_2, \dots, A_k]$ ... projekce

$R * S, R[\text{podmínka}]S$

$\div$

$R[A_1 \rightarrow B_1, \dots, A_k \rightarrow B_k]$

... přejmenování

- Cinema(Name, City, Places)
- Movie(Title, Director, State)
- Plays(
Name, Title, When, Tickets
)

- Operations:

$\cup \cap - \times$

$R(\text{condition})$ ... selection

$R[A_1, A_2, \dots, A_k]$ ... projection

$R * S, R[\text{condition}]S$

$\div$

$R[A_1 \rightarrow B_1, \dots, A_k \rightarrow B_k]$

... renaming

SQL to RA Translation

- Překlad jednoduchého SQL do RA

SELECT

sloupce

FROM spojení

WHERE podmínka

(spojení)(podmínka)[sloupce]

- Translation of simple SQL to RA

SELECT

columns

FROM join

WHERE condition

(join)(condition)[columns]

RA – Příklad 1 / Example 1

- Najděte seznam všech kin v Brně

SQL:

```
SELECT *  
FROM Kino  
WHERE Mesto='Brno'
```

RA:

```
Kino(Mesto='Brno')  
K(M='Brno')
```

- Find list of all cinemas in Boston

SQL:

```
SELECT *  
FROM Cinema  
WHERE City='Boston'
```

RA:

```
Cinema(City='Boston')  
C(C='Boston')
```

RA – Příklad 2 / Example 2

- Najděte seznam názvů všech francouzských filmů

SQL:

```
SELECT Nazev  
FROM Film  
WHERE Zeme='FR'
```

RA:

```
Film(Zeme='FR')[Nazev]  
F(Z='FR')[N]
```

- Find list of titles of all French movies

SQL:

```
SELECT Title  
FROM Movie  
WHERE State='FR'
```

RA:

```
Movie(State='FR')[Title]  
M(S='FR')[T]
```

RA – Příklad 3 / Example 3

- Najděte seznam názvů všech francouzských filmů, které promítali v Brně

RA:

$(K * P * F)(Z = 'FR' \wedge M = 'Brno')[N]$

nebo například

$(K(M = 'Brno') * P * F(Z = 'FR'))[N]$

- Find list of titles of all French movies that were played in Boston

RA:

$(C * P * M)(S = 'FR' \wedge C = 'Boston')[T]$

or for example

$(C(C = 'Boston') * P * M(S = 'FR'))[T]$

RA – Příklad 4 / Example 4

- Najděte seznam jmen všech kin, která promítla **alespoň jeden** francouzský film

RA:

$(P * F)(Z = 'FR')[J]$

- Find list of name of all cinemas that have played **at least one** French movie

RA:

$(P * M)(S = 'FR')[N]$

RA – Příklad 5 / Example 5

- Najděte seznam jmen všech kin, která **nepromítla žádný** francouzský film

RA:

všechna kina bez těch,
která promítla alespoň jeden
 $K[J] - (P * F)(Z = 'FR')[J]$

Mírně jiný výsledek dává
 $P[J] - (P * F)(Z = 'FR')[J]$
kvůli kinům,
která vůbec nepromítala

- Find list of name of all cinemas that have **not** played **any** French movie

RA:

all cinemas except those
that have played at least one
 $C[N] - (P * M)(S = 'FR')[N]$

Slightly different result gives
 $P[N] - (P * M)(S = 'FR')[N]$
due to cinemas
that have played nothing

RA – Příklad 6 / Example 6

- Najděte seznam jmen všech kin, která promítal **pouze** francouzské filmy

RA:

všechna kina bez těch,
která promítla alespoň jeden jiný
 $K[J] - (P * F)(Z <> 'FR')[J]$

Mírně jiný výsledek dává
 $P[J] - (P * F)(Z <> 'FR')[J]$
kvůli kinům,
která vůbec nepromítala

- Find list of name of all cinemas that have played **only** French movies

RA:

all cinemas except those
that have played at least one other
 $C[N] - (P * M)(S <> 'FR')[N]$

Slightly different result gives
 $P[N] - (P * M)(S <> 'FR')[N]$
due to cinemas
that have played nothing

RA – Příklad 7 / Example 7

- Najděte seznam jmen všech kin, která promítla **všechny** francouzské filmy

RA:

příklad pro operaci dělení

$P[J,N] \div F(Z='FR')[N]$

„Kino promítlo film“

÷

„všechny francouzské filmy“

Nějvětší $X[J]$ takové, že

$X[J] \times F(Z='FR')[N] \subseteq P[J,N]$

- Find list of name of all cinemas that have played **all** French movies

RA:

example for division operator

$P[N,T] \div M(S='FR')[T]$

“Cinema have played movie”

÷

“all French movies”

The largest $X[N]$ such that

$X[N] \times M(S='FR')[T] \subseteq P[N,T]$

RA – Příklad 8 / Example 8

- Najděte seznam názvů filmů, která se promítala ve **všech** kinech

RA:

příklad pro operaci dělení

$P[N,J] \div K[J]$

„Film byl promítnut v kině“

÷

„všechna kina“

→

„Film byl promítnut ve všech kinech“

- Find list of titles of movies that have been played in **all** cinemas

RA:

example for division operator

$P[T,N] \div C[N]$

“Movie has been played in cinema”

÷

“all cinemas”

→

“Movie has been played in all cinemas”

RA – Příklad 9 / Example 9 ^(1/2)

- Najděte seznam názvů filmů, která se promítala ve **všech** kinech **bez operace dělení**

1) Vyřešit opačný dotaz Q:
Najděte seznam názvů filmů, která se **nepromítala** ve **všech** kinech a potom použít řešení

F[N]–Q

- Find list of titles of movies that have been played in **all** cinemas **without division operator**

1) Solve the inverse query Q:
Find list of titles of movies that have **not** been played in **all** cinemas and then use result

M[T]–Q

RA – Příklad 9 / Example 9 ^(2/2)

- Najděte seznam názvů filmů, která se promítala ve **všech** kinech **bez operace dělení**

2) Pro vyřešení Q najít všechny protipříklady $X[N,J]$, které říkají:
„Film N nebyl promítán v kině J“
a potom použít řešení
 $F[N] - Q = F[N] - X[N]$

$$X[N,J] := F[N] \times K[J] - P[N,J]$$

Celkově:

$$F[N] - (F[N] \times K[J] - P[N,J])$$

- Find list of titles of movies that have been played in **all** cinemas **without division operator**

2) To solve Q find all counterexamples $X[T,N]$ that say:
“Movie T was not played in cinema N” and then use solution
 $M[T] - Q = M[T] - X[T]$

$$X[T,N] := M[T] \times C[N] - P[T,N]$$

Finally:

$$M[T] - (M[T] \times C[N] - P[T,N])$$

RA – Příklad 10 / Example 10

- Najděte seznam jmen kin, která promítala **všechny** Filmy

RA:

příklad pro operaci dělení

$P[J,N] \div F[N]$

- Find list of name of cinemas that have played **all** movies

RA:

example for division operator

$P[N,T] \div M[T]$

RA – Příklad 11 / Example 11 ^(1/2)

- Najděte seznam jmen kin, která promítala **všechny** Filmy promítané v jejich městě

RA:

operaci dělení tady nejde použít!
Kritérium se pro různá kina liší!

- 1) Řešit opačný dotaz Q
- 2) Najít protipříklady $X[J, M, N]$,
kde: Kino J je z města M,
V městě M promítali film N,
V kině J nepromítali film N

- Find list of name of cinemas that have played **all** movies played in their city

RA:

division operator **cannot be used!**
The criterion differs for different cinemas!

- 1) Solve inverse query Q
- 2) Find counterexamples $X[N, C, T]$,
where: Cinema N is from city C,
It was played movie T in city C,
Cinema N has not played movie T

RA – Příklad 11 / Example 11 _(2/2)

- $X[J, M, N]$,
kde: Kino J je z města M,
V městě M promítali film N,
V kině J nepromítali film N

$$X_1 := K[J, M]$$

$$X_2 := (K * P)[M, N]$$

$$X_3 := K[J] \times F[N] - P[J, N]$$

$$X := X_1 * X_2 * X_3$$

$$Q := X[J]$$

Celkem

$$K[J] - Q = K[J] - X[J]$$

- $X[N, C, T]$,
where: Cinema N is from city C,
It was played movie T in city C,
Cinema N has not played movie T

$$X_1 := C[N, C]$$

$$X_2 := (C * P)[C, T]$$

$$X_3 := C[N] \times M[T] - P[M, T]$$

$$X := X_1 * X_2 * X_3$$

$$Q := X[N]$$

Finally

$$C[N] - Q = C[N] - X[N]$$

RA – Příklad 12 / Example 12

- Najděte seznam jmen kin, která promítala **alespoň dva** francouzské filmy

RA:

```
(  
(P*F)(Z='FR')[J,N][N→N1]  
*(P*F)(Z='FR')[J,N][N→N2]  
) (N1<N2)[J]
```

Přehledněji:

```
U := (P*F)(Z='FR')[J,N]  
(U[N→N1]*U[N→N2])(N1<N2)[J]
```

- Find list of names of cinemas that have played **at least two** French movies

RA:

```
(  
(P*M)(S='FR')[N,T][T→T1]  
*(P*M)(S='FR')[N,T][T→T2]  
) (T1<T2)[N]
```

More clear:

```
U := (P*M)(S='FR')[N,T]  
(U[T→T1]*U[T→T2])(T1<T2)[N]
```

RA – Příklad 13 / Example 13

- Najděte seznam jmen kin, která promítala **alespoň tři** francouzské filmy

RA:

$U := (P * F)(Z = 'FR')[J, N]$

$(U[N \rightarrow N_1]$

$* U[N \rightarrow N_2]$

$* U[N \rightarrow N_3])(N_1 < N_2 \wedge N_2 < N_3)[J]$

- Find list of names of cinemas that have played **at least three** French movies

RA:

$U := (P * M)(S = 'FR')[N, T]$

$(U[T \rightarrow T_1]$

$* U[T \rightarrow T_2]$

$* U[T \rightarrow T_3])(T_1 < T_2 \wedge T_2 < T_3)[N]$

RA – Příklad 14 / Example 14

- Kdy naposledy promítali v Brně film Titanic?

RA:

Vytvoříme seznam dvojic datumů promítání, kde $D < D_x$
Ani jedno z D nemůže být poslední

$U := (K * P * F)$
 $(M = 'Brno' \wedge N = 'Titanic')[D]$

$U[D] - (U[D < D_x](U[D \rightarrow D_x]))[D]$

- When was the last time played Titanic in Boston?

RA:

We create list of couples of dates, where $W < W_x$
No one of W can be the last one

$U := (C * P * M)$
 $(C = 'Boston' \wedge T = 'Titanic')[W]$

$U[W] - (U[W < W_x](U[W \rightarrow W_x]))[W]$